

Biblijska teologija 2
amdg.eu/fer-bt2
bibteo@fer.hr

Nema mi blaženstva bez tebe (Ps 16,2)

**Biblijski pogled
na ljudsku sreću**

FER

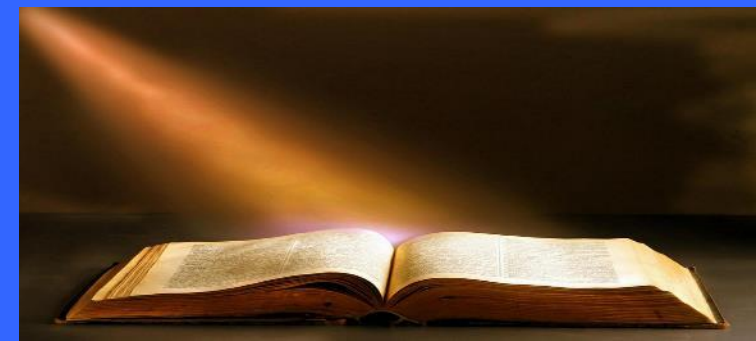
Biblijska teologija 2

FER, utorkom 17:15, bibteo@fer.hr

doc. dr. sc. Niko Bilić SJ

Tanja Lakić, mag. theol.

<https://amdg.eu/fer-bt2>

Čovjekova sreća u Svetom pismu

- Božja prisutnost u životu
- Međuljudski odnosi
- Sveto pismo
- Obraćanje i sreća
- Plodnost i radost
- Doživljaj oprostjenja

Iskustvo Božje blizine

- Čovjek govori Bogu = יהוה (Ps 16,2)
 - Moj gospodar
 - Blaženstvo: moje dobro, moje blagostanje (טובה *tobâ*)
- “Ja ću biti s tobom” (Post 28,15; Izl 3,12)
 - Jakov
 - Mojsije
- Središte Ps 23,4:
 - “Ti si sa mnom”
- Savez u Izl 6,7:
 - “Uzimam vas”
- “Hodanje”
- Hodio je s Bogom (Post 5,22.24; 6,9)
 - = pravednost
- Henok – Bog ga je uzeo (5,24)
- Noa – skladno surađuju, sveopći Savez u 9,8-17

Bližnji i Zakon

- ❑ Kako Ezav reagira u Post 33,4?
- Trči ususret, grli, ljubi
 - ❑ Milosrdni otac (Lk 15,20)
- “Plaču” (HB, LXX, Š.)
 - ❑ 20 godina krivnje i straha
 - ❑ Bio dubok, neriješen sukob
 - ❑ Jakovljevo tumačenje u Post 33,10:
- “Kao da gledam lice Božje” (33,10 usp. 32,31)
 - ❑ “vidjeh Boga licem u lice” (Post 32,31)
 - ❑ Što je za pravednika Tora prema Ps 1,2?
- “Uživa u Zakonu Gospodnjem” (1,2)

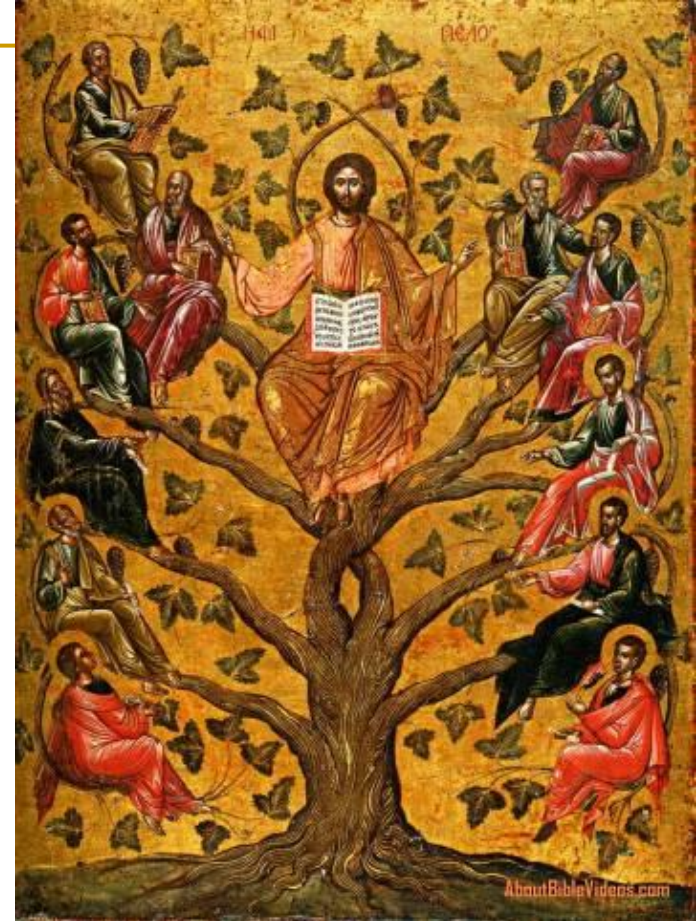
Obraćenje

- ❑ Emocije na Zakon u Neh **8,9**?
- **Suze i tuga – katarza, kajanje**
 - ❑ Nehemijina uputa u 8,10:
- **“Jedite sočno i pijte slatko!”**
 - ❑ Cjelovita radost (“velika radost” 8,17)
- **Rasipni sin (Lk 15,18.21; 24.32):**
 - ❑ Sin: “Sagriješih” (v18.21)
 - ❑ Otac: “mrtav, izgubljen” (v24.32)
- **Stariji brat – emocija (v28)?**
 - ❑ Ljutnja (usp. Kajin Post 4,5s)
- **U središtu εὐφραίνω [eufraino] (Lk 15,23.24.29.32)**
- **“Veseliti se”**

Plodovi

- ❑ Pravednik u Ps 1,3:
- kao plodna voćka (Ps 1,3)
 - ❑ Isus (bez “kao”) u Iv **15,5**:
- Trs i loze – *Kako ostvariti pra-zapovijed*:
“Budite plodni!” (Post 1,28)
 - ❑ Osobna veza, život “u Kristu”
- Zašto upute prema Iv **15,11**?
 - ❑ “da *radost* vaša bude potpuna”
 - ❑ “moja radost” – radost gospodara iz Mt 25,21.23
 - ❑ Što osjećaju kad idu u Emaus (Lk **24,32**)?
- “Gorjelo nam je srce” (24,32)

Svjetlo Kristovo

**Dubinska sreća
od smrti spašene
Iv 8,1-12**

Učitelj u praksi

- **“Ja sam svjetlo svijeta” (Iv 8,12)**
 - Prvo stvorenje (Post 1,3) – dobro (v4)
 - “znam odakle sam došao i kamo idem” (Iv 8,14)
 - Svjetlo je došlo na svijet (Iv 1,9)
- **“U Hramu” (8,2)**
 - “počeše izlaziti” (v9)
- **“Sjedeći poučava”
“sav narod” (v2)**

Svjetlo u tami svijetli (Iv 1,5)

- ❑ Čuvari Zakona (Iv 8,3):
- “Pismoznanci i farizeji”
 - ❑ Nakana: πειράζω (v6; Mk 1,13)
- Iskušavan od Sotone (Mk 1,13)
- *Mojsijeva* naredba (Iv 8,5)
- Kamenovanje (Pnz 22,24)
 - ❑ Neka se kazni i preljubnik i preljubnica (Lev 20,10);
 - ❑ “Oboje” (Pnz 22,22.24)
- Muškarac – iskorištava, siluje, plaća?

Silina grijeha

- Postupak sa ženom (Iv 8,3)
- dovedena (v3) – objekt
- Žena – sredstvo
- Za nju dvostruk mrak:
 - Osobni grijeh
 - Grijeh ovakve strukture
- Preljubnica u Bibliji =
- Božji narod

Učitelj daje odgovor

- Dvostrukom gestom i riječju (Iv 8,6-8)
- 1. gesta :
Isus se sagnuo (**v6.8**)
 - Bliz poniženome
 - Usp. pere noge učenicima (Iv 13)
 - Poznaje smrtni strah
- 2. gesta: Piše prstom (v6)
- po tlu zemaljskom (usp. Post 2,7)

Isus i grijeh

- ❑ Odgovor riječima (Iv 8,7):
- “bezgrješnik” ἀναμάρτητος neka započne (v7)
 - ❑ *Odlaze* u svojemu grijehu
 - ❑ Ne prihvaćaju ponudu, ona će otići opravdana (usp. Lk 18,4)
- Isus i grijeh u **Iv 8,11.59; 1,29**
 - ❑ Ne osuđuje (8,11)
 - ❑ Odnosi grijeh svijeta (1,29):
 - ❑ “pograbiše kamenje da bace na nj” (8,59)

Novo poslanje

- *Isus se izravno obraća (Iv 8,10):*
- **Ženo!** (usp. Post 1,27)
 - ⇔ dovođenje i optužba (3. l.)
 - kao majci u Kani (Iv 2,4);
 - na križu (19,26)
- **Ona odgovara (8,11) – dijalog:**
- **Gospodine!** – κύριος = יהוה (v11)
 - Jedina, ostali (v4): “Učitelju”
 - *Nalog u v11:*
- **“Idi!” = živi! – snaga Uskrsa**

Put do dubinskoga pomirenja

*Prvak apostol
i njegov Učitelj
na Tiberijadskom moru*

Iv 21,15-19

*

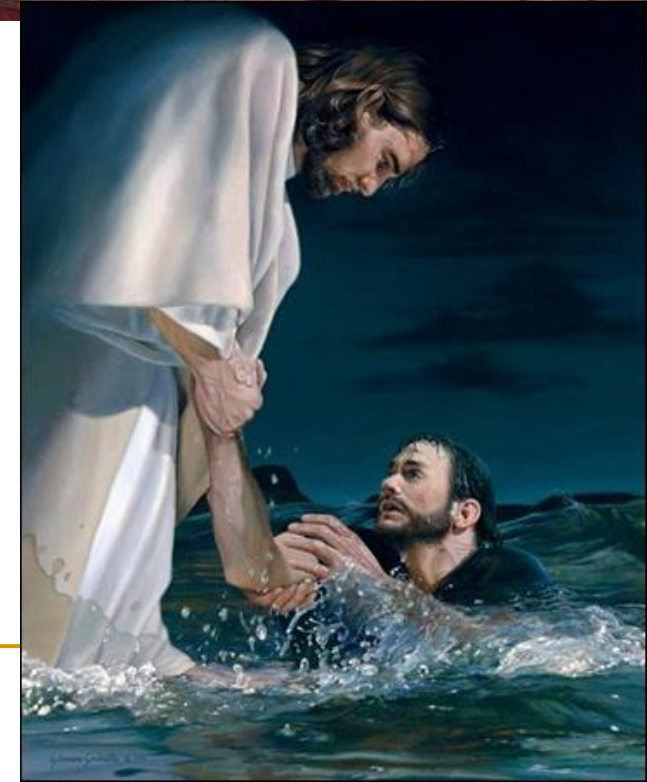
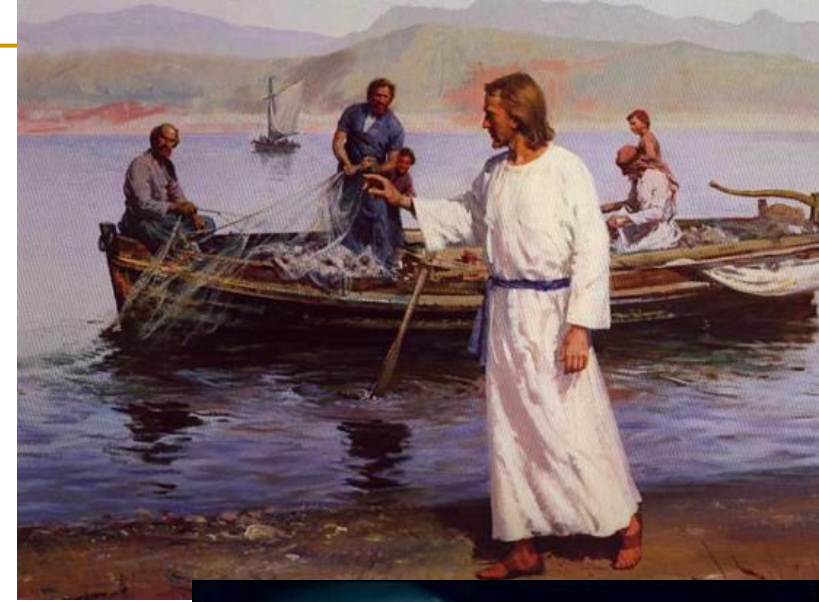
Ribar postaje pastir

- ἀνθρακιά (Iv **18,18**; 21,9):
- “žar” – ugođaj; doručak (roštilj)
 - Kristova inicijativa (21,14.15-17):
- “treći put” (14) – bez žurbe
- Postupno; ponavljanje
- **Ljubav?** 3x – pita (15.16.17)
- Da, Gospodine 3x – sluša
- Pasi! 3x – nalaže (15.17 KS: 16.17);
 - budi pastir ! (16);
janje (15.16), ovca (17)
- Emocija?
(Iv 21,17)
- žalost (Iv 21,17), plač (Lk 22,62)
 - Trčao, prvi na grobu (Iv 20,4.6)
 - Odjenuo se,
prvi doplivao (21,7),
vuče mrežu (11)

Zvanje

- Zamoli Šimuna (Lk 5,3)
 - “Na tvoju riječ” (5)
 - → “Idi od mene!” (8)
- “...k tebi po vodi” (Mt 14,28)
- “Dođi!” – Kristov nalog (29)
 - novi *krik* (30 usp. 26):
- “Spasi me!” – spas utopljeniku:
- Kristova pružena ruka (31)
 - → Ispunjena želja
 - → Izvršen nalog

Plodovi

- Ljubiš li *me*? – “Ja jesam”
- *Šimun* (Iv 21,15.16.17)
- “Idi za mnom!” (21,19)
 - na kraju
- Dobri pastir – jaganjac
 - Plodovi (Dj 2,23):
- “Razapeste ga” (23) – “Obratite se!” (38)
- “Bog ga uskrisi” (Dj 2,24.32; 10,40)
 - Pismo: treba ustati od mrtvih (Iv 20,9)

Potpun uspjeh

- ❑ Krštenje (Dj 2,38) i proroci (10,43):
- Oproštenje grijeha
 - ❑ Što Petar čini u Dj 9,40?
- *Uskrisuje* Tabitu
 - ❑ Metoda (9,40s)?
- a) Sve istjerao (Dj 9,40 usp. Mk 5,40)
- b) Zapovijed: “Ustani!” (usp. Mk 5,41)
- c) Pruža ruku (Dj 9,41)
 - ❑ usp. primio je za ruku (Mk 5,41)
 - ❑ Uskrisenje Jairove kćeri (Mk 5,35–43)

